

Branchekode for smittebeskyttelse og -bekæmpelse af plasmacytose

Denne branchekode er Dansk Pelsdyravlerforenings vejledning om farmpraksis med hensyn til smittebeskyttelse og -bekæmpelse af plasmacytose på minkfarme. Branchekoden omhandler gældende lovgivning samt yderligere krav og anbefalinger fra Dansk Pelsdyravlerforening.

Branchekoden er normgivende for medlemmer af Dansk Pelsdyravlerforening, hvorfor krav, der ikke følger af gældende lovgivning, ligeledes skal opfyldes af alle medlemmer. Hvis ikke gældende krav i bekendtgørelse om plasmacytose hos pelsdyr nr. 1280 af 14/11/2018 (Herefter benævnt plasmacytosebekendtgørelse) eller foreningens krav efterleves kan bestyrelsen i Dansk Pelsdyravlerforening beslutte at sanktionere forholdet via hel eller delvis fortabelse af medlemsrettigheder – f.eks. retten til katastrofehjælp, retten til saneringshjælp, retten til gratis plasmacytosestest og/eller retten til medlemskab af foreningen. Manglende efterlevelse af anbefalinger (formuleringer med "bør") medfører ikke fortabelse af medlemsrettigheder.

Begreber, der anvendes i branchekoden, skal fortolkes i overensstemmelse med plasmacytosebekendtgørelsen.

Branchekoden er vurderet af Fødevarestyrelsen og udarbejdet i forlængelse af forhandlingerne med Fødevarestyrelsen vedrørende den nye plasmacytosebekendtgørelse.

Indholdsfortegnelse

Afsnit 1: Anmeldepligt ved mistanke om plasmacytose

Afsnit 2: Status- og områdeinddeling

Afsnit 3: Blodprøveundersøgelser og viruspåvisning

Afsnit 4: Farmmanagement generelt

Afsnit 5: Plasmacytosesmittede farme

Afsnit 6: Handlingsplan for plasmacytosesmittede farme

Afsnit 7: Indsatsområdet i Vendsyssel

Afsnit 8: Flytning, fraførsel og eksport af dyr

Afsnit 9: Import af dyr

Afsnit 10: Sanering

Afsnit 11: Opbevaring og transport af døde dyr

Bekendtgørelse om plasmacytose hos pelsdyr nr. 1280 af 14/11/2018

Afsnit 1: Anmeldepligt ved mistanke om plasmacytose

Ifølge lov om hold af dyr er plasmacytose hos pelsdyr klassificeret som en indberetningspligtig smitsom sygdom, der skal bekæmpes, fordi den er af produktionsmæssig betydning. Af loven fremgår, at den person, som har pelsdyr i sin varetægt, og som har mistanke om, at et eller flere pelsdyr er eller kan være ramt af plasmacytose skal tilkalde en dyrlæge.

Anmeldepligten er præciseret i plasmacytosebekendtgørelsens § 2 og 3. Det fremgår, at dyrlægen skal tilkaldes straks ved mistanke om plasmacytose. Følgende symptomer kan give mistanke om plasmacytose:

- 1) Hvis der blandt pelsdyr optræder åndedrætsbesvær og forøget dødelighed.
- 2) Hvis der hos pelsdyr optræder nedsat ædelyst og afmagring med tilspidsning af hovedet, samt glansløs pels med hvide stikkelhår.
- 3) Hvis der hos pelsdyr optræder stærkt forøget tørst og eventuelt samtidig blødning fra næse eller mund.
- 4) Hvis der i pelsdyrholdet optræder væsentligt forøget dødelighed.
- 5) Hvis der hos avlsdyrene ses et forøget antal aborter samt nedsat reproduktionsresultat.

Når en dyrlæge tilkaldes på grund af mistanke om plasmacytose, eller får en dyrlæge i øvrigt mistanke om smitte med plasmacytose, skal dyrlægen straks foretage en undersøgelse af pelsdyrholdet.

Hvis ikke mistanken om plasmacytose kan afvises, skal dyrlægen indsende diagnostisk materiale fra pelsdyrholdet til undersøgelse på et godkendt laboratorium. Materialet skal indsendes med angivelse af pelsdyrholdets besætningsnummer og efter de nærmere retningslinjer, som gives af det godkendte laboratorium. DTU Veterinærinstituttet er et godkendt laboratorium. Tilsvarende gælder andre laboratorier – f.eks. København Fur Diagnostik - som Fødevarestyrelsen har godkendt efter bekendtgørelse om godkendelse af veterinære laboratorier.

Det godkendte laboratorium meddeler resultatet til avleren, besætningsdyrlægen, Dansk Pelsdyravlerforening og Fødevarestyrelsen.

I perioden, hvor pelsdyrholdet er under mistanke for at være smittet med plasmacytose må levende pelsdyr ikke flyttes, samhandles eller eksporteres fra pelsdyrholdet. Dette flytteforbud ophører, når mistanken om plasmacytose er afvist. (Plasmacytosebekendtgørelsens § 9, stk. 3)

Afsnit 2: Status- og områdeinddeling.

Plasmacytosebekendtgørelsens og Dansk Pelsdyravlerforenings krav til sygdomsovervågning i form af blodprøveundersøgelse samt smittebeskyttelses- og smittebegrænsende krav til pelsdyrhold er afhængig af en inddeling af farme i sygdomsstatus og geografisk beliggenhed.

I plasmacytosebekendtgørelsen anvendes følgende inddelinger:

- Plasmacytosefri pelsdyrhold
- Plasmacytosesmittet pelsdyrhold
- Risikobesætning
- Risikobesætning beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagerter.

Som følge af de mangeårige udfordringer med plasmacytose i området har Dansk Pelsdyravlerforening besluttet at udpege særlige områder, hvor der stilles nogle særkrav til farme beliggende i disse områder:

- Indsatsområdet i Vendsyssel
- Risikobesætning beliggende inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med 1 eller flere reagerter.

Plasmacytosefri pelsdyrhold er defineret som pelsdyrhold, som er dokumenteret fri for plasmacytose i henhold til plasmacytosebekendtgørelsen. Det vil sige farme uden reagerter samt tidligere plasmacytosesmittede farme, som har generhvervet plasmacytosefri status jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5. I tilfælde af nedpelsning af et plasmacytosefrit pelsdyrhold har farmen plasmacytosefri status ved genindsættelse af dyr.

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold er pelsdyrhold omfattet af plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 1. Det vil sige pelsdyrhold, hvori der er påvist 1 eller flere reagerter. En reagent forekommer både ved påvisning af reaktion for antistof for plasmacytose og ved påvisning af plasmacytosevirus. Status som plasmacytosesmittet ophører, når pelsdyrholdet opfylder kravene i plasmacytosebekendtgørelsen § 5, stk. 6 eller 7. Se nærmere om plasmacytosesmittede pelsdyrhold i branchekodens afsnit 5.

Risikobesætninger udpeges af Fødevarestyrelsen på baggrund af en vurdering af en farms risiko for at være plasmacytosesmittet. Udpegningens ophør beror ligeledes på Fødevarestyrelsens afgørelse.

Risikobesætninger beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagerter udpeges automatisk ved påvisning af mere end 3 reagerter på det smittede pelsdyrhold. Ved delundersøgelser af pelsdyrholdet inden for en testperiode jf. plasmacytosebekendtgørelsen summeres antallet af reagerter.

Indsatsområdet omfatter følgende kommuner:

- Brønderslev-Dronningelund,
- Frederikshavn, afgrænset mod nord af en linje fra Kandestederne i vest til Kattegat i øst over Hulsig,
- Jammerbugt, afgrænset mod vest fra nordsiden af Hovedvej A 1's afgræsning langs Slette Å, herefter i en lige linje fra det sted, hvor Slette Å krydser Hovedvej A 11 til Lørsted Mølle Å's udspring mod sydøst, og derefter over sydøst langs Lørsted Mølle Å og videre mod syd til Limfjorden ad Pallisvad Å,
- Aalborg nord for Limfjorden, og
- Hjørring.

Risikobesætninger beliggende i Indsatsområdet inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med 1 eller flere reagenter udpeges automatisk ved påvisning af 1 reagent på det smittede pelsdyrhold i Indsatsområdet.

Afsnit 3: Blodprøveundersøgelser og viruspåvisning.

Plasmacytosebekendtgørelsens § 4 og bilag 1 fastslår kravene til avlerens udtagning og indsendelse af blodprøver med henblik på undersøgelse for plasmacytose. Programmet for blodprøveundersøgelsen sikrer overvågning af sygdomsforekomsten i samtlige danske pelsdyrhold og danner grundlag for fastsættelse af pelsdyrholdets plasmacytosestatus og kravene til sygdomsbekæmpelse og -beskyttelse.

Ved udtagning af blodprøver bør avleren sørge for passende afmærkning, så der er sikkerhed for, at mulige reagenter kan genfindes, og omprøver kan udtages. Hvis ikke en omprøve udtages med sikkerhed for, at den tages fra det korrekte dyr, så lægger Dansk Pelsdyravlerforening resultatet af den første prøve til grund for testresultatet.

Ved udtagning af blodprøver bør saksen holdes ren og desinficeres regelmæssigt.

Blodprøverne skal sendes til et godkendt laboratorium, og skal i den forbindelse være mærket med pelsdyrholdets besætningsnummer. København Fur Diagnostik er godkendt af Fødevarestyrelsen efter bekendtgørelse om godkendelse af veterinære laboratorier. Det godkendte laboratorium skal underrette ejeren eller brugeren af pelsdyrholdet om undersøgelsens resultat. Laboratoriet meddeler ligeledes resultatet til besætningsdyrlægen, Dansk Pelsdyravlerforening og Fødevarestyrelsen. København Fur Diagnostik meddeler testresultater til Fødevarestyrelsen, hvis resultatet giver anledning til, at farmen skal skifte plasmacytosestatus i CHR-registret.

Ved delundersøgelser af pelsdyrholdet inden for en testperiode jf. skemaerne nedenfor summeres antallet af reagenter.

Hvis et pelsdyrhold ikke er blodprøveundersøgt senest 14 dage efter plasmacytosebekendtgørelsens retningslinjer i bilag 1, skal samtlige avlsdyr i pelsdyrholdet straks blodprøveundersøges.

Plasmacytosefrie pelsdyrhold

Plasmacytosebekendtgørelsens testkrav fremgår af skemaet nedenfor. Skemaet viser også hvilke supplerende test, der ifølge Dansk Pelsdyravlerforenings krav skal gennemføres på plasmacytosefrie farme beliggende i indsatsområdet samt øvrige plasmacytosefrie farme.

Plasmacytosefrie pelsdyrhold

	Testperiode	Omfang	
		Dyregruppe	Andel
Plasmacytosefri pelsdyrhold	1. maj - 15. juni	Avlsdyr	10 % - "Goldtævetest" ¹⁾
	15. august – 31. oktober	Alle	Test 600 ⁶⁾
	1. november - 31. december	Avlsdyr	15 % + Test 600 ²⁾
Plasmacytosefrie farme i indsatsområdet⁷⁾	1. maj – 15. juni	Avlsdyr"	10 % – "Goldtævetest" ¹⁾
	1. september – 15. oktober	Avlsdyr	40 % + Test 600 ³⁾
	1. november – 15. december	Avlshanner	Alle - "Hantest" ⁴⁾
	15. januar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
Risikobesætninger herunder plasmacytosefrie farme beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter⁸⁾	1. maj – 15. juni	Avlsdyr	10 % - "Goldtævetest" ¹⁾
	1. august – 15. oktober	Avlsdyr	40 % + Test 600 ³⁾
	16. oktober – 15. december	Ungdyr	Alle ⁵⁾
Plasmacytosefrie farme beliggende inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold i Indsatsområdet⁹⁾	15. januar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
Plasmacytosefrie farme, hvortil der importeres færdigfoder¹⁰⁾	Hver måned	Alle	Test 600 ⁶⁾

1) Der skal udtages prøver fra alle goldtæver og fra tæver, som har mistet afkommet – "goldtævetest". Hvis antallet udgør mindre end 10 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagningen, skal tillige udtages prøver fra et antal avlstæver svarende til forskellen op til 10 %. Hvis antallet udgør mere end 10 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøvetagningen, skal der alene udtages prøver fra 10 % af avlsdyrbestanden.

2) Der skal fortrinsvis udtages prøver fra avlshanner – "hantest". Hvis antallet af hanner på tidspunktet for prøveudtagning udgør mindre end 15 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagningen, skal tillige udtages prøver fra et antal avlstæver svarende til forskellen op til 15 %.

Hvis antallet af prøver i "hantesten" udgør færre end 600 prøver, hvilket er tilfældet for alle farme med færre end 4.000 avlsdyr, så skal der suppleres med yderligere prøver, så det samlede prøveantal udgør 600.

Det er dog besluttet, at mindre farme, der i 2018 sammenlagt tog færre end 600 prøver i "hantesten" og Test 600 + 10 % til sammen, ikke pålægges et skærpet testkrav, hvorfor testomfanget fastholdes på disse farme. Det omfatter alle farmene med 923 eller færre avlsdyr.

3) Der skal udtages prøver af gamle avlsdyr, som skal fortsætte i avl svarende til mindst 40 % af avlsdyrbestanden. Dette suppleres med en Test 600, hvor der skal udtages prøver fra mindst 600 pelsdyr. Dog maksimalt op til det totale antal avlsdyr. Det er vigtigt, at de 600 blodprøver udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

4) Der skal fortrinsvis udtages prøver fra avlshanner – "hantest". Hvis antallet af hanner på tidspunktet for prøveudtagning udgør mindre end 15 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagningen, skal tillige udtages prøver fra et antal avlstæver svarende til forskellen op til 15 %.

5) Der skal udtages prøver af alle ungdyr, dvs. dyr under 1 år, som agtes indsat til avl – "ungdyrtest". Hvis de indsatte ungdyr udgør mindre end 60 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagning, skal tillige undersøges blodprøver fra et antal ældre avlsdyr svarende til forskellen op til 60 %.

6) Der skal i pelsdyrholdet udtages prøver fra mindst 600 pelsdyr. For pelsdyrhold med færre end 1.200 avlstæver skal der dog blot udtages et antal prøver svarende til 50 % af antallet af avlstæver. Det er vigtigt, at blodprøverne udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

7) Denne del af testprogrammet omfatter plasmacytosefrie pelsdyrhold beliggende i indsatsområdet men uden for risikoområder på 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold.

8) Kravet om blodprøveundersøgelse af farme beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter bortfalder, 1) når det plasmacytosesmittede pelsdyrhold med mere end 3 reagenter opnår plasmacytosefri status, eller 2) når det plasmacytosesmittede pelsdyrhold er aflivet, farmen er rengjort og desinficeret, samt der tidligst 3 måneder derefter ved blodprøveundersøgelse af samtlige avlsdyr på det plasmacytosefrie pelsdyrhold ikke påvises reagenter.

9) Kravet om blodprøveundersøgelse af farme beliggende inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold bortfalder, når den smittede farm generhverver status som plasmacytosefri.

10) Plasmacytosefrie farme, hvortil der importeres foder skal løbende screenes for plasmacytose ved at udføre en Test 600 hver måned. Den månedlige Test 600 kan undlades i måneder, hvor avleren i øvrigt udfører ordinære test jf. plasmacytosebekendtgørelsen eller branchekoden, og testomfanget i disse tilfælde overstiger 600 blodprøver. Hvis ikke den ordinære test overstiger 600 blodprøver – f.eks. goldtævetesten (10 % af avlsbestanden) – så skal foderimportørerne supplere op, så der udtages 600 prøver.

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold

Hvis et plasmacytosesmittet pelsdyrhold aflives, og farmen rengøres og desinficeres, jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 4, finder nedenstående krav om blodprøveundersøgelser ikke anvendelse. I stedet skal det sikres, at pelsdyrholdet blodprøveundersøges efter retningslinjerne for plasmacytosefrie risikofarme.

Hvis et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter aflives til førstkommande 10. november - 1. december finder nedenstående krav om blodprøveundersøgelser ikke anvendelse (Plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 8). Dansk Pelsdyravlerforening skal have skriftlig meddelelse herom. I disse tilfælde skal der i pelsdyrholdet i perioden 15. oktober til 10. november foretages blodprøveundersøgelse af mindst 600 pelsdyr. Det er vigtigt, at

blodprøverne udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

I tilfælde af, at der i et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med 3 reagenter eller derunder i en undersøgelse, der ikke har omfattet alle avlsdyr i pelsdyrholdet, skal samtlige øvrige avlsdyr i pelsdyrholdet blodprøveundersøges senest 14 dage efter fundet af reagenten/reagenterne.

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold

Testperiode	Omfang	
	Dyregruppe	Andel
1. maj – 15. juni	Avlsdyr	Alle
1. august - 20. oktober	Avlsdyr ¹⁾	Alle
1. november - 10. december	Ungdyr ²⁾	Alle
15. december - 20. januar	Avlsdyr	Alle
1. februar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
1. marts - 31. marts	Hanner ³⁾	Alle

1) Der skal udtages prøver af alle gamle avlsdyr som skal fortsætte i avl herudover skal der udtages blodprøver af et antal ungdyr spredt ud over farmen, så det samlede antal blodprøver svarer til antallet af avlsdyr i farmen. Hvis der ikke indgår eller kun indgår få avlsdyr i besætningen, så skal der mindst udtages prøver af 15 % af ungdymene. Disse blodprøver udtages ligeligt fordelt i besætningen, så de er repræsentative for pelsdyrholdet.

2) Der skal udtages prøver af alle ungdym, dvs. dyr under 1 år, som agtes indsat til avl – "ungdyrtest". Hvis de indsatte ungdym udgør mindre end 60 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagning, skal tillige undersøges blodprøver fra et antal ældre avlsdyr svarende til forskellen op til 60 %.

3) Der skal udtages prøver af alle avlshanner. Prøverne må tidligst udtages efter afsluttet parring.

Øvrige krav

Krav om blodprøveundersøgelser i forbindelse med flytning, samhandel, eksport og import af levende dyr fremgår af branchekodens afsnit 8 og 9.

I tilfælde af etablering af et nyt pelsdyrhold skal der udføres blodprøveundersøgelse af samtlige avlsdyr tidligst 3 måneder og senest 8 måneder efter indsættelse af dyrene.

Dansk Pelsdyravlerforening kan i konkrete tilfælde på baggrund af veterinærfaglig vurdering fastsætte særlige krav til omfanget blodprøveundersøgelser ved konstatering af særlige risici for smittespredning f.eks. i tilfælde af udbrud, der kan være relateret til pelsersamarbejder, samhandel, foderleverandør, personale eller andre sammenfald af leverandører. I så fald skal der udtages og indsendes blodprøver fra de omfattede pelsdyrhold.

Version 01.01.2019

Dansk Pelsdyravlerforening kan for at afdække smittespredning og smittesammenhænge kræve, at der fra et pelsdyrhold skal indsendes materiale til viruspåvisning i veterinærfagligt relevante tilfælde.

Afsnit 4: Farmmanagement generelt

Af hensyn til smittebeskyttelse og smittebegrænsning anbefales følgende tiltag, som bør praktiseres på alle farme uanset sygdomsstatus:

Zoneinddeling af farmen

- Farmområdet bør inddeles i to zoner (inden for farmen og uden for farmen), således at der ved alle benyttede indgange til selve farmen etableres et zoneskifte. Der bør være tydelig inddeling af de to zoner samt mulighed for skifte af fodtøj og håndvask i zoneskiftet.
- Den ansvarlige for farmen bør nøje overveje, hvilke udefrakommende personer, der gives adgang til farmen.
- Alle udefrakommende personer bør i zoneskiftet påtage fodtøj/støvler, der stilles til rådighed af avleren, og påtage overtræksdragt, inden de gives adgang til farmen. Overtræksstøvler kan om nødvendigt anvendes som alternativ for farmens eget fodtøj/støvler.
- "Adgang forbudt" skilt med tlf. nr. for henvendelse bør opsættes ved indgange til farmen.
- Hunde bør ikke have adgang til farmen. Hvis hunde gives adgang til farmen, så bør de ikke have adgang til andre steder end farmen.
- Det anbefales, at fortank, gylletank og gødningsplads er placeret uden for farmzonen.
- Det fodtøj, som benyttes ved færd ved et af farmens gødningsopbevaringssteder, bør ikke anvendes i farmzonen. Fodtøjet bør skiftes i det ovennævnte zoneskifte.
- Avlerens og ansattes fodtøj og arbejdstøj, der anvendes på farmen, bør ikke anvendes andetsteds.
- Adgang for fugle, katte og andre dyr til farmzonen bør begrænses mest muligt.
- Fodersiloer bør være placeret inden for selve farmzonen. Der bør være adgang til fodersiloen via to stiger – en stige på hver side af hegnet omkring farmen. Stigerne bør være indrettet, så mink eller andre dyr ikke kan forcere trapperne og hegnet.
- Chaufføren fra fodercentralen bør benytte stigen, som man har adgang til uden for hegnet. Chaufføren bør ikke gives adgang til farmzonen.
- Stigen, som benyttes af chaufføren fra fodercentralen, bør ikke benyttes af farmpersonale. Farmpersonalet bør benytte stigen i farmzonen.

Rengøring og desinfektion

- Der skal på alle pelsdyrhold foretages almindelige rengøring, som kræves jf. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage. Det vil sige, at:
 - o Der skal renses i burene samt området under og omkring burene mindst én gang om ugen. Rensning inde i bure med avlstæver og hvalpe kan undlades i perioden fra 25. april til 1. juli.

- Der må i burene, eller på hvalpenet, der er indlagt i burene, ikke være gødning, der er mere end 4 uger gammelt.
 - Pelsdyrhaller, bure og redekasser skal i øvrigt rengøres én gang årligt.
 - Brugte hvalpenet skal renses for gødningsrester m.v. Hvis hvalpenet ikke kan renses straks efter brug, skal de brugte hvalpenet placeres på fast gulv, vaskeplads, møddingsplads eller andet befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for fugt, indtil de brugte hvalpenet kan renses.
 - Der skal renses i, under og omkring gødningsrenderne, herunder kanterne af gødningsrenderne. Gødningsrenderne skal tømmes, mindst én gang om ugen i perioden fra 16. april til 31. oktober og mindst én gang hver anden uge i perioden fra 1. november til 15. april.
 - I pelsdyrhaller med gødningsrender skal al halmen under burene muges ud mindst hver 4. uge i perioden fra 16. april til 31. oktober, og mindst hver anden måned i perioden fra 1. november til 15. april.
- Det anbefales, at fortank, gylletank og gødningsplads er placeret uden for farmzonen. Det fodtøj, som benyttes ved færd ved et af disse gødningsopbevaringssteder, bør ikke anvendes i farmzonen.
 - Efter hver tømning af fortank og ved hver udkørsel fra gylletank eller gødningsplads bør området herom desinficeres.
 - Efter bortfjernelse af halv under burene bør der jævnlig foretages desinfektion af jordbunden.
 - Der bør foretages rengøring af redskaber og materiel efter hver brug.
 - Uden for selve farmen bør der foretages rengøring mindst en gang årligt - herunder i omklædningsrum, opholdsrum, værksted, opbevaringsrum, lager mv.
 - Blodprøveudtagning bør foregå hygiejnisk via renholdelse og desinfektion af saksen.

Håndtering af løse mink

- Pelsdyr indfanget uden for farmen må ikke indsættes i pelsdyrholdet. Dette kan efter anvisning fra Dansk Pelsdyravlerforening undtages i tilfælde af minkudslip. Dansk Pelsdyravlerforening kan i så fald fastsætte krav om efterfølgende blodprøveundersøgelser af hele eller dele af pelsdyrholdet.
- I pelsdyrhold med status som plasmacytosesmittet, risikobesætninger og farme i indsatsområder bør mink, der har undsluppet deres bur og været på jorden, placeres i et særskilt farmafsnit. Disse dyr bør blodprøveundersøges inden pelsning.

Øvrige råd til farmmanagement

- Ved handel med, lån eller leje af med brugt farmmateriel, redskaber og maskiner bør man sørge for, at det brugte udstyr rengøres og desinficeres, inden det tages ind på farmen.
- Man bør sørge for, at montører mv. har rengjort og desinficeret deres maskiner og værktøj, inden det benyttes på farmen.

- Gravearbejde på farmen bør så vidt muligt undgås. Hvis gravearbejde gennemføres, bør jorden desinficeres umiddelbart efter arbejdet er tilendebragt.
- Vaccination bør foregå hygiejnisk. Anvisningerne på indlægssedlen til vaccinen skal følges.

Afsnit 5: Plasmacytosesmittede farme

Status som plasmacytosesmittet pelsdyrhold

Et pelsdyrhold får status som plasmacytosesmittet, hvis der ved en undersøgelse af pelsdyrholdet på et godkendt laboratorium påvises 1 eller flere reagerter. En reagent forekommer både ved påvisning af reaktion for antistof for plasmacytose og ved påvisning af plasmacytosevirus.

Det godkendte laboratorium orienterer avleren, besætningsdyrlægen, Dansk Pelsdyravlerforening og Fødevarestyrelsen om fundet af reagerter. Fødevarestyrelsen sørger derefter for, at pelsdyrholdet registreres som plasmacytosesmittet i CHR.

Den ansvarlige for et plasmacytosesmittet pelsdyrholdskal skal give meddelelse om farmens sygdomsstatus til alle, der efterfølgende kommer i kontakt med pelsdyrholdet.

Smittebegrænsning og -bekæmpelse

Ved konstatering af reagerter bør disse alle aflives straks. Hvis der konstateres få reagerter på en farm, bør avleren efter samråd med sin dyrlæge og Dansk Pelsdyravlerforening straks iværksætte aflivning af dyr, der er indhuset i umiddelbar nærhed af en reagent. Aflivningerne gennemføres for at reducere smittespredning.

På et plasmacytosesmittet pelsdyrhold må der ifølge plasmacytosebekendtgørelsens § 7 ikke til- eller fraføres levende pelsdyr. Dette gælder dog ikke ved indsættelse af nye pelsdyr efter en sanering jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 5.

Pelsdyrholdet skal efterfølgende testes i overensstemmelse med det skærpede testprogram, som er beskrevet i branchekodens afsnit 3.

Når et pelsdyrhold får status som plasmacytosesmittet, skal avleren udarbejde en specifik handlingsplan for smittebegrænsning og bekæmpelse af plasmacytose for pelsdyrholdet. Handlingsplanen skal udarbejdes i samarbejde med pelsdyrholdets besætningsdyrlæge. Handlingsplanen skal foreligge senest 14 dage efter påvisning af reagerterne. Kravet om handlingsplaner for plasmacytosesmittede farme er nærmere beskrevet i branchekodens afsnit 6.

Husdyrgødning fra et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagerter skal hygiejniseres. De nærmere krav til hygiejniseringen fremgår af branchekodens afsnit 11. Kravet om hygiejnisering bortfalder, når pelsdyrholdet er aflivet, og farmen er rengjort og desinficeret efter Dansk Pelsdyravlerforenings retningslinjer. Retningslinjerne er godkendt af Fødevarestyrelsen og fremgår af branchekoden afsnit 10.

Kravet om hygiejnisering af husdyrgødning fra plasmacytosesmittede pelsdyrhold med mere end 3 reagerter ophører desuden, når farmen generhverver plasmacytosefri status jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 7, nr. 2. Det vil sige, når der ved to blodprøveundersøgelser af samtlige avlsdyr med mindst 9 måneders mellemrum ikke påvises reagerter. Den første blodprøveundersøgelse kan tidligst foretages 3 måneder efter, at alle reagerter er fjernet fra pelsdyrholdet. Al husdyrgødning opsamlet frem til sidste blodprøveundersøgelse, der udløser den plasmacytosefri status, skal hygiejniseres.

For at bekæmpe plasmacytosen på den smittede farm samt smittespredning til andre farme skal den smittede farm med mere end 3 reagerter saneres i overensstemmelse med Dansk Pelsdyravlerforenings saneringsordning. Farme med færre reagerter bør saneres i

overensstemmelse med Dansk Pelsdyravlerforenings saneringsordning. Ordningen er nærmere beskrevet i afsnit 10.

Generhvervelse af plasmacytosefri status

Kravene til, hvordan et plasmacytosesmittet pelsdyrhold opnår plasmacytosefri status afhænger af smittetrykket på farmen. Det vil sige om der er påvist 1-3 reagenter på farmen (lavprævalent smittede farme), eller om der er påvist flere reagenter (højprævalent smittede farme).

Lavprævalent smittede farme kan generhverve plasmacytosefri status på to måder jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 6:

1) Alle reagenter aflives og fjernes fra pelsdyrholdet. Mindst 3 måneder herefter foretages blodprøveundersøgelse af samtlige avlsdyr i farmen uden påvisning af reagenter.

2) Alle dyr i pelsdyrholdet aflives. Farmen rengøres og desinficeres og nye pelsdyr indsættes jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 4 - 5. Mindst 3 måneder herefter foretages blodprøveundersøgelse af samtlige avlsdyr i farmen uden påvisning af reagenter. Hvis der f.eks. indsættes nye dyr den 22. februar, så kan plasmacytosefri status generhverves ved en test af samtlige avlsdyr den 23. maj, hvis der ikke påvises nye reagenter.

Højprævalent smittede farme kan generhverve plasmacytosefri status på to måder jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 7:

1) Alle reagenter aflives og fjernes fra pelsdyrholdet. Herefter foretages to blodprøveundersøgelser af samtlige avlsdyr i pelsdyrholdet uden påvisning af nye reagenter. Den første blodprøveundersøgelse foretages tidligst 3 måneder efter, at alle reagenter er fjernet fra pelsdyrholdet, og den anden test foretages mindst 9 måneder senere.

2) Alle dyr i pelsdyrholdet aflives. Farmen rengøres og desinficeres og nye pelsdyr indsættes jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 4 - 5. Efter indsættelsen af de nye pelsdyr foretages blodprøveundersøgelse i 3 testperioder jf. plasmacytosebekendtgørelsens bilag 1, og der påvises ikke nye reagenter ved nogen af disse test. Hvis der f.eks. indsættes nye dyr i slutningen af februar, så skal goldtævetesten i maj - juni, testen af gamle avlsdyr i august - oktober samt ungdyrtesten i oktober - december alle gennemføres uden fund af nye reagenter for at generhverve plasmacytosefri status.

Hvis der i et lavprævalent smittet pelsdyrhold i forbindelse med generhvervelsen af plasmacytosefri status påvises 1 - 3 reagenter i pelsdyrholdet, starter forløbet med generhvervelsen af plasmacytosefri status som et lavprævalent smittet pelsdyrhold forfra. Hvis der i generhvervelsesforløbet derimod påvises flere end 3 reagenter i pelsdyrholdet, starter forløbet med generhvervelsen af plasmacytosefri status som et højprævalent smittet pelsdyrhold.

Hvis der i et højprævalent smittet pelsdyrhold i forbindelse med generhvervelsen af plasmacytosefri status påvises reagenter i pelsdyrholdet, starter forløbet med generhvervelsen af plasmacytosefri status som et højprævalent smittet pelsdyrhold forfra.

Afsnit 6: Handlingsplan for plasmacytosesmittede farme

Når et pelsdyrhold får status som plasmacytosesmittet, skal avleren udarbejde en specifik handlingsplan for smittebegrænsning og bekæmpelse af plasmacytose for pelsdyrholdet jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 8 og bilag 2. Handlingsplanen skal være færdig senest 14 dage efter påvisning af reagerterne.

Handlingsplanen udarbejdes i samarbejde med pelsdyrholdets besætningsdyrlæge. Ved udarbejdelsen af planen skal avleren og dyrlægen tage udgangspunkt i de konkrete forhold i pelsdyrholdet – f.eks. graden af smittetryk på farmen, og om farmen saneres til førstkommande pelsningstid eller ej.

Handlingsplanen skal være risikobaseret og have fokus på smittebegrænsning og bekæmpelse af plasmacytose. Planen kan omfatte følgende elementer og procedurer, og skabelonerne på de følgende sider kan anvendes som vejledning ved udarbejdelse af handlingsplaner:

- 1) Forrum herunder adgangsprocedure
- 2) Håndtering af smittede dyr.
- 3) Hunde og kattes adgang på farmen.
- 4) Fugles adgang til farmen.
- 5) Den vilde faunas adgang til farmen.
- 6) Skadedyrsbekæmpelse.
- 7) Loppebekæmpelse.
- 8) Foderbils tilkørsel og aflæsningsforhold.
- 9) Kørsel ud af farm bl.a. med halm.
- 10) Husdyrgødningshåndtering.
- 11) Servicebesøg.
- 12) Håndtering af døde dyr.

Når handlingsplanen for farmen er færdig, skal avleren til enhver tid sikre, at foranstaltningerne i handlingsplanen gennemføres – herunder bl.a. sørge for, at foranstaltningerne i handlingsplanen efterleves af ansatte og alle øvrige personer, som har fast eller lejlighedsvis adgang til pelsdyrholdet.

Mindst en gang årligt skal besætningsdyrlægens rådgivningsbesøg på farmen omfatte en gennemgang af handlingsplanen. Hvis faktiske forhold eller veterinære risici på farmen er ændret efter den gældende handlingsplans tilblivelse, skal der under rådgivningsbesøget foretages en nødvendig revision af planen.

Den til enhver tid gældende handlingsplan skal opbevares af avleren. Den skal på forlangende forevise til Fødevarestyrelsen og Dansk Pelsdyravlerforening.

Skabelon for § 8 handlingsplan

CHRnr.:	Ejer: Adresse: Udarbejdet af: Dato: Dato for konstateret smitte: Antal udtagne prøver: Antal antistofpositive: Antal viruspositive:
---------	--

Plasmacytosesmittet pelsdyrhold**Handlingsplan for smittebegrænsning og bekæmpelse af plasmacytose jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 1280 af 14/11/2018 om plasmacytose hos pelsdyr:**

- 1) Forrum herunder adgangsprocedure
- 2) Håndtering af smittede dyr
- 3) Hunde og kattes adgang til minkgården
- 4) Fugles adgang til besætningen
- 5) Den vilde faunas adgang til besætningen
- 6) Skadedyrsbekæmpelse
- 7) Loppebekæmpelse
- 8) Foderbils tilkørsel og aflæsningsforhold
- 9) Kørsel ud af minkgården bl.a. med halm
- 10) Husdyrgødningshåndtering
- 11) Servicebesøg
- 12) Håndtering af døde dyr

Forhold		Besætningsspecifik handlingsplan
1	Forrum, herunder adgangsprocedure	<p>Det anbefales at al adgang til farmen foregår via forrum eller område med tydelig zoneopdeling i ren/uren zone.</p> <p>Som minimum skiftes fodtøj ved ind-/udgang og der vaskes hænder.</p> <p>Er der et decideret forrum anbefales det at holde døren låst.</p> <p>For hver minkgård beskrives følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan laves zoneinddelingen: <i>Eks. rist, linje tegnet på gulvet, bænk etc.</i> • Hvordan bevæger man sig ind og ud af zonerne: <i>Hvor klæder man om, hvad skifter man af tøj/fodtøj</i> • Hvor hænger man hhv. arbejdstøj/privat tøj og fodtøj: <i>Eks. på hver sin side af risten, der markerer ren/uren minkgård</i> • Håndvask: <i>Hvor, hvornår, aftørring i papirhåndklæder, brug af håndsprit</i> • Karantæne i forhold til besøg på andre minkgårde beskrives. 48 timer anbefales og naturligvis bad og skift af tøj.
2	Håndtering af smittede dyr	Smittede dyr bør aflives. Er der mange smittede dyr, er det ikke en økonomisk mulighed og her fokuseres på optimeret management, idet det kræver mere at passe virusramte dyr.

		Undgå foderfordeling. Undgå unødigt uro/flytning/håndtering af dyrene på minkgården.
3, 4 og 5	Hunde og kattes adgang til minkgården m.m.	Få afklaret om hunden skal være inden- eller udenfor gården, hold fast i beslutningen. Undgå 'besøg' fra den vilde fauna. Opsætning af eltråd på hegnet er en mulighed. Beskæring af træer omkring hegnet, så indgangen udefra besværliggøres. Husk at lukke porte/døre, når de ikke er i brug Gennemgå hegnet og reparer evt. revner, udskift eventuelt for lave plader. Eventuel opsætning af fælder udenfor farmen til indfangning af vilde mink, der nærmer sig farmen, så de kan indfanges og aflives.
6	Skadedyrsbekæmpelse	Ved tegn på rotter/mus bekæmpes disse straks. Det anbefales at få hjælp fra professionel skadedyrsbekæmpelsesfirma
7	Loppebekæmpelse	Er der lopper på farmen bekæmpes disse. Behandling mod lopper beskrives eller de henvises til evt. tidligere fastsatte tiltag imod lopper på gården.
8	Foderbils tilkørsel og aflæsningsforhold	Udlægning af hydratkalk på kørebanen. Særskilt trappe til chauffør.
9	Kørsel ud af minkgården bl.a. med halm	Begræns trafikken ud og ind af farm. Strø kalk på kørebanen. Vask/desinficer hjulene på traktor/minilæsser inden den kommer retur på farm.
10	Husdyrgødningshåndtering	Ved mere end 3 reagenter hygiejniseres gyllen. Halm og fast gødning deponeres i markstak, der overdækkes i 3 måneder inden udkørsel. Jf. kapitel 9 i pjecen om rengøring og desinfektion af pelsdyrfarme.
11	Servicebesøg	Lad alle skrive sig ind i logbog Gæstestøvler stilles til rådighed Håndvask ved ind-, udgang Engangsdragt eller kedeldragt til rådighed
12	Håndtering af døde dyr	Fryses ned og afleveres til destruktions samlet i forbindelse med nedpelsningen af besætningen.

Afsnit 7: Indsatsområdet i Vendsyssel

Indsatsområdet omfatter følgende kommuner:

- Brønderslev-Dronningelund,
- Frederikshavn, afgrænset mod nord af en linje fra Kandestederne i vest til Kattegat i øst over Hulsig,
- Jammerbugt, afgrænset mod vest fra nordsiden af Hovedvej A 1's afgræsning langs Slette Å, herefter i en lige linje fra det sted, hvor Slette Å krydser Hovedvej A 11 til Lørsted Mølle Å's udspring mod sydøst, og derefter over sydøst langs Lørsted Mølle Å og videre mod syd til Limfjorden ad Pallisvad Å,
- Aalborg nord for Limfjorden, og
- Hjørring.

Avlere med farme i indsatsområdet skal opfylde alle de generelle krav i plasmacytosebekendtgørelsen og Dansk Pelsdyravlerforenings branchekode. I området gælder som følge af de mangeårige udfordringer med plasmacytose i området følgende særlige krav, som er fastsat af Dansk Pelsdyravlerforening:

Testprogram

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold i indsatsområdet skal ligesom i farme i resten af landet blodprøveundersøges efter programmet i plasmacytosebekendtgørelsens bilag 1. Se nærmere herom i branchekodens afsnit 3.

Der skal for plasmacytosefrie pelsdyrhold beliggende i indsatsområdet udtages blodprøver i overensstemmelse med testkravene for risikobesætninger. Det vil sige følgende:

Plasmacytosefrie farme

Plasmacytosefrie farme i indsatsområdet⁷⁾	1. maj – 15. juni	Avlsdyr	10 % ¹⁾
	1. september – 15. oktober	Avlsdyr	40 % + Test 600 ³⁾
	1. november – 15. december	Avlshanner	Alle ⁴⁾
	15. januar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
Plasmacytosefrie farme beliggende inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold i Indsatsområdet⁹⁾	1. maj – 15. juni	Avlsdyr	10 % ¹⁾
	1. august – 15. oktober	Avlsdyr	40 % + Test 600 ³⁾
	16. oktober – 15. december	Ungdyr	Alle ⁵⁾
	15. januar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
Plasmacytosefrie farme, hvortil der importeres færdigfoder¹⁰⁾	Hver måned	Alle	Test 600 ⁶⁾

1) Der skal udtages prøver fra alle goldtæver og fra tæver, som har mistet afkommet – “goldtævetest”. Hvis antallet udgør mindre end 10 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagningen, skal tillige udtages prøver fra et antal avlstæver svarende til forskellen op til 10 %. Hvis antallet udgør mere end 10 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøvetagningen, skal der alene udtages prøver fra 10 % af avlsdyrbestanden.

3) Der skal udtages prøver af gamle avlsdyr, som skal fortsætte i avl svarende til mindst 40 % af avlsdyrbestanden. Dette suppleres med en Test 600, hvor der skal udtages prøver fra mindst 600 pelsdyr. Dog maksimalt op til det totale antal avlsdyr. Det er vigtigt, at de 600 blodprøver udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

4) Der skal fortrinsvis udtages prøver fra avlshanner – “hantest”. Hvis antallet af hanner på tidspunktet for prøveudtagning udgør mindre end 15 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagningen, skal tillige udtages prøver fra et antal avlstæver svarende til forskellen op til 15 %.

5) Der skal udtages prøver af alle ungdyr, dvs. dyr under 1 år, som agtes indsat til avl – “ungdyrtest”. Hvis de indsatte ungdyr udgør mindre end 60 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagning, skal tillige undersøges blodprøver fra et antal ældre avlsdyr svarende til forskellen op til 60 %.

6) Der skal i pelsdyrholdet udtages prøver fra mindst 600 pelsdyr. For pelsdyrhold med færre end 1.200 avlstæver skal der dog blot udtages et antal prøver svarende til 50 % af antallet af avlstæver. Det er vigtigt, at blodprøverne udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

7) Denne del af testprogrammet omfatter plasmacytosefrie pelsdyrhold beliggende i indsatsområdet men uden for risikoområder på 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold.

9) Kravet om blodprøveundersøgelse af farme beliggende inden for 5 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold bortfalder, når den smittede farm generhverver status som plasmacytosefri.

10) Plasmacytosefrie farme, hvortil der importeres foder skal løbende screenes for plasmacytose ved at udføre en Test 600 hver måned. Den månedlige Test 600 kan undlades i måneder, hvor avleren i øvrigt udfører ordinære test jf. plasmacytosebekendtgørelsen eller branchekoden, og testomfanget i disse tilfælde overstiger 600 blodprøver. Hvis ikke den ordinære test overstiger 600 blodprøver – f.eks. goldtævetesten (10 % af avlsbestanden) – så skal foderimportører supplere op, så der udtages 600 prøver.

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold

Hvis et plasmacytosesmittet pelsdyrhold aflives, og farmen rengøres og desinficeres, jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 4, finder nedenstående krav om blodprøveundersøgelser ikke anvendelse. I stedet skal det sikres, at pelsdyrholdet blodprøveundersøges efter retningslinjerne for plasmacytosefrie risikofarme.

Hvis et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter aflives til førstkommande 10. november - 1. december finder nedenstående krav om blodprøveundersøgelser ikke anvendelse (Plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 8). Dansk Pelsdyravlerforening skal have skriftlig meddelelse herom. I disse tilfælde skal der i pelsdyrholdet i perioden 15. oktober

til 10. november foretages blodprøveundersøgelse af mindst 600 pelsdyr. Det er vigtigt, at blodprøverne udtages fra pelsdyr spredt ligeligt i hele pelsdyrholdet uanset køn og alder, så de er repræsentative for hele besætningen.

I tilfælde af, at der i et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med 3 reagenter eller derunder i en undersøgelse, der ikke har omfattet alle avlsdyr i pelsdyrholdet, skal samtlige øvrige avlsdyr i pelsdyrholdet blodprøveundersøges senest 14 dage efter fundet af reagenten/reagenterne.

Plasmacytosesmittede pelsdyrhold

Testperiode	Omfang	
	Dyregruppe	Andel
1. maj – 15. juni	Avlsdyr	Alle
1. august - 20. oktober	Avlsdyr ¹⁾	Alle
1. november - 10. december	Ungdyr ²⁾	Alle
15. december - 20. januar	Avlsdyr	Alle
1. februar - 28. februar	Avlsdyr	Alle
1. marts - 31. marts	Hanner ³⁾	Alle

1) Der skal udtages prøver af alle gamle avlsdyr som skal fortsætte i avl herudover skal der udtages blodprøver af et antal ungdyr spredt ud over farmen, så det samlede antal blodprøver svarer til antallet af avlsdyr i farmen. Hvis der ikke indgår eller kun indgår få avlsdyr i besætningen, så skal der mindst udtages prøver af 15 % af ungdylene. Disse blodprøver udtages ligeligt fordelt i besætningen, så de er repræsentative for pelsdyrholdet.

2) Der skal udtages prøver af alle ungdyr, dvs. dyr under 1 år, som agtes indsat til avl – "ungdyrtest". Hvis de indsatte ungdyr udgør mindre end 60 % af den samlede avlsdyrbestand på tidspunktet for prøveudtagning, skal tillige undersøges blodprøver fra et antal ældre avlsdyr svarende til forskellen op til 60 %.

3) Der skal udtages prøver af alle avlshanner. Prøverne må tidligst udtages efter afsluttet parring.

Flytning af levende dyr

Det er ikke tilladt at flytte levende dyr ud af indsatsområdet i Vendsyssel. Dette er en indskrænkning af plasmacytosebekendtgørelsens § 9. Alle plasmacytosefrie farme i indsatsområdet må gerne flytte dyr til andre farme i indsatsområdet uanset farmenes beliggenhed i forhold til smittede farme.

Ved enhver flytning af levende pelsdyr mellem farme i indsatsområdet, skal afsenderen og modtageren sikre, at dyrene ledsages af en dateret og underskrevet flytteattest. Flytteattesten skal foruden de almene dokumentationskrav, som er beskrevet i branchekodens afsnit 8, dokumentere, at dyrene er blodprøveundersøgt på et godkendt laboratorium inden for de seneste 4 uger inden flytningen, uden at der er påvist reagenter. Tidsfristen er lempet ved flytning af drægtige tæver. I disse tilfælde udgør den 3 måneder.

Afsnit 8: Flytning, fraførsel og eksport af dyr

Det er ikke tilladt at flytte, udføre til EØS-lande eller eksportere levende pelsdyr til lande uden for EAS fra et pelsdyrhold, som ikke har plasmacytosefri status (Plasmacytosebekendtgørelsen § 9).

Inden levende pelsdyr flyttes, samhandles eller eksporteres, skal resultaterne af blodprøveundersøgelserne foreligge for den testperiode, hvori flytningen, udførslen eller eksporten gennemføres (plasmacytosebekendtgørelsen § 9, stk. 2). Ved blodprøveundersøgelse i en given testperiode forstås de tidsmæssige krav og krav til antal blodprøver, som fremgår af skemaerne i plasmacytosebekendtgørelsens bilag 1. Nærmere om testperioder og antal kan ses i branchekodens bilag 3. Hvis man f.eks. vil skal flytte dyr den 12. december, så skal dyrenes, der flyttes, være testet fri for plasmacytose, og plasmacytosebekendtgørelsens krav om "hantest" i perioden 1. november – 31. december skal være afsluttet for afsenderens pelsdyrhold uden fund af reagenter.

Det er ikke tilladt at flytte, udføre eller eksportere levende pelsdyr fra et pelsdyrhold, som er under mistanke for at være smittet med plasmacytose jf. plasmacytosebekendtgørelsens §§ 9, stk. 3.

Det er ikke tilladt at flytte levende pelsdyr fra en farm som er under karantæne som følge af en tidligere import af levende pelsdyr. Karantæne reglerne er nærmere beskrevet i branchekodens afsnit 9.

Det er ikke tilladt at flytte avlshanner i perioden 10. marts – 15. april.

Det er ikke tilladt at flytte levende dyr fra plasmacytosefrie farme beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter. Dette flytteforbud undtages dog ved flytning af levende pelsdyr til andre farme, der er beliggende inden for en radius af 3 kilometer til samme plasmacytosesmittede pelsdyrhold med mere end 3 reagenter som afsenderens farm.

Flytteforbuddet for plasmacytosefrie farme beliggende inden for 3 km til et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter bortfalder, 1) når det plasmacytosesmittede pelsdyrhold med mere end 3 reagenter opnår plasmacytosefri status, eller 2) når det plasmacytosesmittede pelsdyrhold er aflivet, farmen er rengjort og desinficeret, samt der tidligst 3 måneder derefter ved blodprøveundersøgelse af samtlige avlsdyr på det plasmacytosefrie pelsdyrhold ikke påvises reagenter.

Det er ikke tilladt at flytte levende dyr ud af indsatsområdet i Vendsyssel. Dette er en indskrænkning af plasmacytosebekendtgørelsens § 9. Alle plasmacytosefrie farme i indsatsområdet må gerne flytte dyr til andre i farme i indsatsområdet uanset farmenes beliggenhed i forhold til smittede farme.

Dansk Pelsdyravlerforening kan på baggrund af en veterinærfaglig vurdering pålægge et forbud mod flytning af levende dyr fra farme som er udpeget som risikobesætninger af Fødevarestyrelsen. I så fald er det ikke tilladt at flytte levende dyr ud af pelsdyrholdet, indtil Dansk Pelsdyravlerforening ophæver flytteforbuddet.

Testkrav ved flytning, udførsel og eksport

De levende dyr, der skal flyttes, udføres til et EØS-land eller eksporteres til uden for EØS skal være blodprøveundersøgt på et godkendt laboratorium og fundet fri for plasmacytose. Ved

flytning, udførsel og eksport skal dyrene være blodprøveundersøgt inden for de seneste 3 måneder før flytningen. For hvalpe, som flyttes i perioden 15. juni til 15. august, skal moderdyrene være blodprøveundersøgt, mens hvalpene i disse tilfælde ikke skal testes. (Plasmacytosebekendtgørelsen § 9, stk. 4).

Forud for en flytning af hanner, der har været anvendt til parring, skal disse blodprøveundersøges efter den 15. april og findes fri for plasmacytose. Undersøgelsen skal foretages på et godkendt laboratorium.

Levende pelsdyr, der skal flyttes, udføres eller eksporteres fra farme i indsatsområdet i Vendsyssel skal være testet fri for plasmacytose på et godkendt laboratorium inden for de seneste 4 før flytningen. Tidsfristen er dog lempet ved flytning, eksport og udførsel af drægtige tæver. I disse tilfælde udgør fristen 3 måneder.

Dokumentationskrav

Ved enhver flytning, udførsel og eksport af levende pelsdyr mellem pelsdyrhold, skal dyrene jf. Plasmacytosebekendtgørelsens § 9, stk. 4 ledsages af en dateret og underskrevet erklæring fra afsenderen – en flytteattest - hvoraf det fremgår, at dyrene:

- 1) stammer fra et pelsdyrhold med plasmacytosefri status,
- 2) ikke er under mistanke for at være smittet med plasmacytose, jf. plasmacytosebekendtgørelsens §§ 2 og 3, og
- 3) er blodprøveundersøgt på et godkendt laboratorium inden for de seneste 3 måneder inden flytningen, uden at der er påvist reagenter. For hvalpe, som flyttes i perioden 15. juni til 15. august, skal kun moderdyret være blodprøveundersøgt. Ved enhver flytning af levende pelsdyr mellem farme i indsatsområdet i Vendsyssel, skal flytteattesten dokumentere, at dyrene er blodprøveundersøgt på et godkendt laboratorium inden for de seneste 4 uger inden flytningen, uden at der er påvist reagenter. Tidsfristen er lempet ved flytning af drægtige tæver. I disse tilfælde udgør den 3 måneder.

Flytteattesten er godkendt af Fødevarestyrelsen. Den kan rekvireres hos Dansk Pelsdyravlerforening (Plasmacytosebekendtgørelsen § 9, stk. 5)

En flytteattest gælder kun for én flytning. Den skal på datoen for flytningen til et pelsdyrhold i Danmark underskrives af såvel afsender som modtager af dyrene. Begge parter skal opbevare flytteattesten i mindst 2 år, og de skal på forlangende forevise attesten til Fødevarestyrelsen.

Ved udførsel eller eksport skal flytteattesten kun underskrives af afsenderne. Afsenderen skal opbevare flytteattesten i mindst 2 år, og vedkommende skal på forlangende forevise attesten til Fødevarestyrelsen.

Afsnit 9: Import af dyr

I ingen andre pelsdyrproducerende lande er der et tæt samarbejde mellem offentlige myndigheder og pelsdyrerhvervet om bekæmpelse af plasmacytose. Plasmacytose er derfor også langt mere udbredt i stort set alle andre lande, hvorfor import af levende pelsdyr udgør en væsentlig risiko for smittespredning til og i Danmark. Plasmacytosebekendtgørelsen fastsætter ingen krav til import af levende pelsdyr. For at minimere risikoen for indførsel af plasmacytose fra udenlandske farme til danske farme har Dansk Pelsdyravlerforening derfor fastsat følgende karantænemodel:

- 1) Forud for enhver indførsel af levende pelsdyr skal disse blodprøveundersøges for plasmacytose på et i henholdende til plasmacytosebekendtgørelsen godkendt. Hvis der påvises reagerer, må pelsdyrene ikke importeres til et dansk pelsdyrhold.
- 2) Ved enhver indførsel af levende pelsdyr bør samtlige indførte pelsdyr indhuses afgrænset fra andre pelsdyr.
- 3) De indførte pelsdyr skal straks efter ankomst til importørens farm tilses af besætningsdyrlægen.
- 4) De indførte pelsdyr skal efterfølgende blodprøveundersøges to gange for plasmacytose på et godkendt laboratorium. Blodprøveundersøgelserne skal foretages med mindst 2 måneders mellemrum. Den første blodprøveundersøgelse skal senest foretages 14 dage efter indførslen.
- 5) Indtil de indførte pelsdyr er blodprøveundersøgt jf. ovenfor må levende pelsdyr ikke flyttes fra pelsdyrholdet.
- 6) Hvis der ved blodprøveundersøgelse af de indførte pelsdyr findes 1 eller flere reagerer, får hele farmen status som plasmacytosesmittet pelsdyrhold.

Afsnit 10: Sanering

Ved konstatering af reagerer bør disse aflives straks. (plasmacytosebekendtgørelsen § 5, stk. 2)

Hvis der konstateres få reagerer på en farm, bør avleren efter samråd med sin dyrlæge og Dansk Pelsdyravlerforening straks iværksætte aflivning af disse, samt af dyr, der er indhuset i umiddelbar nærhed af en reagent. Aflivningerne gennemføres for at reducere smittespredning.

Saneringsordning

Dansk Pelsdyravlerforening har vedtaget et bekæmpelsesprogram for plasmacytose som supplement til det offentlige bekæmpelsesprogram i plasmacytosebekendtgørelsen.

Dansk Pelsdyravlerforenings bekæmpelsesprogram er udarbejdet med det formål at udrydde plasmacytose i Danmark. Målet søges opnået gennem intensiveret fokus på smittebeskyttelse på farmene og sanering af plasmacytosesmittede samt infektionstruede farme. Til bekæmpelsesprogrammet er knyttet en økonomisk hjælp til rengøring og desinficering af farme samt hygiejniserings af gylle. Desuden ydes kompensation for forringet skindkvalitet og foderforbrug ved nedpelsning af farme, som følge af påvisning af plasmacytose i perioden 16. december til 31. marts.

Saneringshjælp tilbydes farmenheder, der som følge af påvisning af plasmacytose fra 1. april – 31. marts:

- er registreret i CHR-registeret som plasmacytosesmittet, som følge af at der på farmenheden påvises flere end 3 reagerer senest den 31. marts,
- ligger inden for en radius af 1 km fra en plasmacytosesmittet farmenhed med flere end 3 reagerer eller inden for et af Dansk Pelsdyravlerforening særligt situationsbestemt udpeget risikoområde,
- har fået påvist 1-3 reagerer senest den 31. marts ved undersøgelse på et godkendt laboratorium (Dansk Pelsdyravlerforening kan efter en veterinær faglig vurdering af den enkelte sag beslutte ikke at tilbyde saneringshjælp i disse tilfælde).

Avlere, som får tilbudt en saneringsaftale som følge af påvisning af flere end 3 reagerer på farmenheden, og som ikke underskriver denne, fraskriver sig retten til katastrofahjælp i henhold til Dansk Pelsdyravlerforenings katastrofahjælpsordning samt retten til gratis blodprøveanalyse hos København Diagnostik. I tilfælde af en avlers misligholdelse af en saneringsaftale vil avleren, hvis vedkommende fik tilbudt en saneringsaftale som følge af påvisning af flere end 3 reagerer på farmenheden, ligeledes fortabe retten til katastrofahjælp og retten til gratis blodprøveanalyse hos København Fur Diagnostik.

Retten til katastrofahjælp og gratis blodprøveanalyse fortabes således kun, hvis sanering er et krav fra Dansk Pelsdyravlerforenings side, og ikke når sanering alene er et tilbud:

- Saneringsordning for farme med mere end 3 reagerer (Krav).
- Saneringsordning for farme med 1 – 3 reagerer (tilbud).
- Saneringsordning for farme med 0 reagerer beliggende inden for 1 km til et pelsdyrhold med mere end 3 reagerer (tilbud).

Saneringsordningen forudsætter, at der på de omfattede farme f.eks. foretages nedpelsning af samtlige dyr, rengøring og desinfektion af farmen og hygiejnisering af gødning. De nærmere detaljer kan findes i selve saneringsaftalerne.

Hygiejnisering af gødning

Husdyrgødning fra et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med mere end 3 reagenter skal hygiejniseres. Kravet om hygiejnisering bortfalder, når pelsdyrholdet er aflivet, og farmen er rengjort og desinficeret efter Dansk Pelsdyravlerforenings retningslinjer jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Gødning fra et plasmacytosesmittet pelsdyrhold med 1 – 3 reagenter og risikobesætninger skal ikke hygiejniseres.

Kravet om hygiejnisering af husdyrgødning fra plasmacytosesmittede pelsdyrhold med mere end 3 reagenter ophører, når farmen generhverver plasmacytosefri status jf. plasmacytosebekendtgørelsens § 5, stk. 7, nr. 2. Det vil sige, når der ved to blodprøveundersøgelser af samtlige avlsdyr med mindst 9 måneders mellemrum ikke påvises reagenter. Den første blodprøveundersøgelse kan tidligst foretages 3 måneder efter, at alle reagenter er fjernet fra pelsdyrholdet. Al husdyrgødning opsamlet frem til sidste blodprøveundersøgelse, der udløser den plasmacytosefri status, skal hygiejniseres.

De nærmere krav til hygiejniseringen af gødning fremgår af Dansk Pelsdyravlerforenings retningslinjer om rengøring og desinfektion af farme, som er godkendt af Fødevarestyrelsen. Retningslinjerne er vedlagt denne branchekode.

Rengøring og desinfektion ved sanering

Hvis et plasmacytosesmittet pelsdyrhold aflives, skal farmen senest 5 måneder efter aflivningen af pelsdyrholdet rengøres og desinficeres efter retningslinjer godkendt af Fødevarestyrelsen (plasmacytosebekendtgørelsen § 5, stk. 4). Retningslinjerne er vedlagt denne branchekode.

Hvis et pelsdyrhold nedpelses i henhold til Dansk Pelsdyravlerforenings saneringsordning, så fremgår en konkret frist for rengøring og desinfektion af selve saneringsaftalen.

Efter en sanering må de nye pelsdyr ikke indsættes i pelsdyrholdet, før rengøring og desinfektion er afsluttet. (plasmacytosebekendtgørelsen § 5, stk. 5)

Ved sanering af plasmacytosefrie pelsdyrhold fremgår det af Dansk Pelsdyravlerforenings saneringsordning, at man kan vælge mellem:

- at foretage rengøring og desinfektion i overensstemmelse med Dansk Pelsdyravlerforenings retningslinjer om rengøring og desinfektion af farme, eller
- at man kan nøjes med den almindelige rengøring, som kræves jf. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage. Det vil sige, at der skal renses i burene samt området under og omkring burene. Halm under burene fjernes. Pelsdyrhallerne, bure og redekasser skal rengøres. Der skal renses i, under og omkring gødningsrenderne, herunder kanterne af gødningsrenderne. Brugte hvalpenet skal renses for gødningsrester m.v.

Håndtering af gødning og resthalm

Ved sanering af et plasmacytosesmittet pelsdyrhold kan man få tilladelse fra sin kommune til, at den faste gødning fra pelsdyrene oplagres i markmødding. Tilladelsen gives i henhold til

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage. Tilladelsen vil som minimum blive givet på vilkår af, at:

- 1) gødningen skal tilsættes halm, så tørstofprocenten er mindst 30 ved udlægningen i markmøddingen,
- 2) markmøddingen skal indrettes med en bund af presset halm på mindst 10 cm tykkelse, og
- 3) markmøddingen skal straks ved oplagring i marken og herefter konstant overdækkes med tætsluttende, vejrbestandigt og vandtæt materiale, og
- 4) markmøddingen skal placeres, så den overholder følgende afstandskrav:
 - 50 meter til almene vandindvindingsanlæg/vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
 - 25 meter til andre vandindvindingsanlæg/vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
 - 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m²
 - 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej.
 - 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed.
 - 15 meter til beboelse på samme ejendom.
 - 30 meter til naboskel.

Ved sanering af et plasmacytosesmittet pelsdyrhold kan man få tilladelse fra sin kommune til, at resthalm afbrændes på farmen eller farmens arealer. Resthalmen skal være separeret fra husdyrgødning. Tilladelsen gives i henhold til Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage. Tilladelsen er betinget af, at der er veterinære hensyn, der taler imod at transportere resthalmen til afbrænding på miljøgodkendte anlæg. Kommunen kan fastsætte vilkår for tilladelsen til afbrænding af resthalm f.eks. vilkår om afstandskrav.

Afsnit 11: Opbevaring og transport af døde dyr

Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr finder anvendelse på både selvdøde, aflivede og pelsede dyr. Et af formålene bag bekendtgørelsen er at sikre smittebeskyttelse.

Af bekendtgørelsens § 3 fremgår, at døde pelsdyr skal opbevares på en opbevaringsfacilitet indtil afhentning, hvilket kan være en opbevaringsplads, en afhentningsplads, et køleanlæg eller et fryseanlæg. Dyrene skal opbevares på en sådan måde, at de sikres mod ådselædende dyr, og at opbevaringen ikke udgør risiko for smittespredning.

Kravet uddybes i § 5, som præciserer, at man for at minimere risikoen for smittespredning skal sørge for, at containeren til de døde dyr placeres i passende afstand fra offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr. Containerne skal være placeret ved fast tilkørselsvej.

Ifølge § 9 skal døde dyr tilmeldes afhentning hurtigst muligt og senest 24 timer efter konstatering af dødsfald.

Tilmelding til afhentning kan dog udskydes i pelsningssæsonen, hvis de døde dyr opbevares i en lukket container. I disse tilfælde må man gerne vente til containeren er fyldt. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Uden for pelsningssæsonen kan tilmelding til afhentning af døde pelsdyr, der opbevares i lukket container på køl eller frost, afvente, at containeren er fyldt. Tilmeldingen til afhentning skal dog senest ske 3 måneder efter, at påfyldning af containeren er begyndt.

Transport af døde pelsdyr til pelsning skal gennemføres af en registreret transportør og være ledsaget af handelsdokumenter jf. Biproduktforordningens art. 21. Dyrene skal pelses på et pelseri, der er godkendt jf. Biproduktforordningens art. 24.